

A szándéktól a következményig

Egyre végzetesebben gabalyodik saját kijelentéseinek gubancos hálójába Heller Ágnes, akitől pedig valamikor azt tanultuk, a cél nemcsak hogy nem szentesíti az eszközöket, de van, ami emberre, korra, társadalomra ennél is végzetesebb: a morálisan rossz eszközök rendre kompromittálják akár a legszentebb célokat is. Nem kívánom eldönteni, mi volt a filozófusnő eredeti szándéka Brüsszelben, de hogy morálisan rossz eszközöket választott, az számomra kétségtelen. Annyira ugyanis senki sem lehet feledékeny, hogy négy és fél év alatt kitörlődjön a tudatából, mi is történt Pest utcáin 2006 őszén, hacsak nem vált áldozatává a politikában egyáltalán nem rendkívüli szelektív amnéziának.

Most, hogy Hankiss Ágnes nyilvánosságra hozta a filozófusnőnek 1959-ben az MSZMP KB-hez írt önkritikáját, újabb botrány van daga-dóban. Heller Ágnes, az MTI híréből látjuk, igen gyorsan reagált: van, amit beismert, van, amit cáfolt. Állítása szerint első férje – Hermann Istvánról, a néhai buzgó kádárlista filozófusról van szó – hamisította a levél leginkább kompromittáló részeit. Mint a Magyar Távirati Iroda írja, „a filozófus szerint a levelet, ahogy a Magyar Hír-

lap is közzétette, írógépen írta, ezért könnyű lehetett »elétetni« a hamis részleteket.”

A kérdést nem akarom és nem is tudom eldönteni. Viszont szerintem Heller Ágnes ezúttal valamiről tényleg megfélelkezhetett, és nemcsak úgy, szelektív módon, hanem szándéktalanul és alaposan. Kőbányai Jánossal készített riportkönyvében, a *Bicikliző majom* (Budapest, 1999) című élet- és korrajzban ugyanis a filozófusnő még *expressis verbis* azt állítja, hogy férje, Hermann István **NEM TUDOTT ÍRÓGÉPEN ÍRNI**: „Az írószövetségi vitákban a csahosokkal szemben – nem mondom, hogy szimpatizáló, de – elnéző álláspontot foglalt el: kezdte magát behízelegni a rendszerbe. Nemegyszer előfordult, hogy – miután én gépeltem a cikkeit, mert nem tudott gépelni – azt mondtam neki: -Pista, ezt nem írom le.” (154. oldal) Na mármost, ha Hermann nem tudott gépelni, akkor hogyan hamisította meg a Heller Ágnes által aláírt gépiratot?

Remélem, erre nem az lesz a válasz, hogy valaki a riportregényt is hamisította, befűzve a kötetbe néhány páratlan oldalt.

Temerin, 2011. április 21.